

Sognebaandsløsningsloven, vi fik Valgmenighedsloven. Vi burde have haft en Lov om Lærefrihed, om Symboltvangens Op-hævelse, en Lov om almindeligt borgerligt Ægteskab osv. osv. for derved at naa det, som efter min og Venstres gamle Opfat-telse er Idealet, saa længe vi overhovedet have en Folkekirke, nemlig: en rummelig og tolerant Folkekirke, hvor de forskellige religiøse Meninger frit kunne leve, virke og brydes, og hvor efterhaanden Forbin-delsen med det borgerlige Liv løses og til sidst forsvinder, saa at vi ende med at komme ud i en fri kirkelig Tilstand, hvor Socialdemokratiets Programpunkt — og denne Opfattelse deles nu i højere og høj-ere Grad af mange Kredse indenfor det kirkelige Samfund —, Kirkens fulde Ad-skillelse fra Staten, er blevet gennemført. Og ved at gaa den Vej ville vi bidrage til at værne Befolkningen mod den Fare, der ligger i en Adskillelse af Kirken fra Sta-ten, naar Kirken konstitueres som en selv-stændig Stat i Staten, som en Slags Kirke-stat. Det var jo Venstres gamle Opfattelse, at vi have Pligt til at værne Befolkningen imod en hierarkisk eller klerikal Kirkeforfatning. En saadan er efter min Men-ning foreslaaet af det kirkelige Udvalg, og jeg vil haabe, at Vælgerne ere paa de-res Post ved det forestaaende Folketings-valg og passe paa ikke at faa valgt Folk, som mere eller mindre ere Tilhængere af en saadan klerikal, hierarkisk Kirkeforfat-ning, for det vilde være et Aag paa Be-folkningen, og vi ere som den danske Rigsdag, Grundloven giver Lovgivnings-myndighed paa dette Omraade, baade be-rettigede og forpligtede til at værne Be-folkningen mod, at der bliver lagt et saa-dant Samvittighedsaag paa den, som en hierarkisk Kirkeforfatning vilde være.

Nu fremkom der fra det ærede Med-lem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) nogle Antydninger, som i høj Grad glæ-dede mig, nemlig Antydninger af, at vi maaske ikke blot kunde faa Loven forlæn- get for 3 Aar, men at der ogsaa kunde blive foretaget Ændringer i den og netop Ændringer paa de Punkter, hvorved vi særlig fæstede vor Kritik for 6 Aar siden. Jeg vil da slutte med at udtale Ønsket om, at vi maa komme saa langt som mul- ligt i Retning af at faa de værste Pletter

ud af Loven, og endelig Ønsket om, at selv om denne Lov nu skulde blive for- længet i 3 Aar, maa disse Menighedsraad ikke blive Grundlag for en Kirkeforfatning i den Aand, hvori det kirkelige Udvalg har foreslaaet den, men at vi maa undgaa den Ulykke for Folket og for Kirken selv, som en saadan Kirkeforfatning sikkert vilde være.

Ellinger: Det Parti, for hvilket jeg har den Ære at tale, kan slutte sig til Ønsket om, at den gældende Lov om Menighedsraad forlænges i 3 Aar, uanset hvilke Indvendinger man for øvrigt kan gøre og har gjort mod Menighedsraadene, det skal jeg ikke komme dybere ind paa nu. Jeg vil blot gøre dette gældende, at have maaske end Menighedsraadene gen-nemgaaende virket til Gavn for Kirken, er der ingen Tvivl om, at Loven i sig selv indeholder Spirer til, at denne Ordning med Menighedsraadene kan virke skæbne-svangert for Kirken. Den kan virke øde-læggende for Præstestanden, og efter den Maade, hvorpaa de vælges, kan det hænde og vil ganske sikkert i Tidens Løb hænde, at Menighedsraadene blive valgte ud fra ganske andre Hensyn end de kirkelige.

Jeg skal ikke drøfte med det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), hvorvidt disse Menighedsraad kunne siges at være paatvungne Befolkningen, eller de virkelig kunne siges at have det Friheds-præg, det ærede Medlem mente, de havde. Med Frivilligheden kan det dog ikke være stort bevendt, naar § 1 i Loven af 15. Maj 1903 siger: „Der oprettes et Menighedsraad for hvert Kirkesogn i Landet“. Saa er det dog paabudt ved Lov, og det kunde kun undgaaes at faa et Menighedsraad i et Sogn, hvis der i Sognet ikke var et eneste Menneske, der vilde stemme paa Medlemmer til et Menighedsraad. Alene den Mulighed, at enkelte kunde fremsætte en Liste over Menighedsraadsmedlemmer og faa den gennemført ved ganske faa Stemmer, var jo tilstrækkelig Grund for Menigheden i Sognet til at indføre et saadant Menighedsraad. Spørgsmaalet om Frivillighed eller Ufrivillighed kan altid omdisputeres, men forskellige Antydninger i Motiverne, som, forekommer det mig, blev yderligere understregede af det ærede